

er gerð grein fyrir hinni öru fjölgun í þessum umræddu starfsgreinum, sem orðið hefur samfara hinni tæknilegu framþróun.

Sem sérstök vandamál þessara manna nefnir skýrslan atvinnuspursmál, nám og endurþjálfun, vernd gegn uppsögn, vernd fyrir uppfinningar launþega, heilbrigðisráðstafanir í verzlunum og skrifstofum, og félagafrelsi.

Hinar almennu umræður um málið leiddu í ljós almennar óskir um að ILO taki mál þessara manna til athugunar, en skiptar skoðanir voru um það, hversu langt skyldi gengið í því efni. Fulltrúar verkamanna og nokkurra ríkisstjórna vildu að þegar yrði hafizt handa um undirbúning samþykktu og tillagna um þessi mál, en meiri hlutinn var þó þeirrar skoðunar að hlutverk ILO í bráð væri að safna frekari gögnum og upplýsingum málinu til skýringar. Fram komu óskir um nákvæma skilgreiningu á því hvaða menn hér væri um að ræða, en talið var ómögulegt að gefa slíka skilgreiningu.

8. Samvinna milli hins opinbera og félagssamtaka atvinnurekenda og verkamanna.

Mál þetta var til fyrri umræðu á þessu þingi og lá fyrir skýrsla um það frá skrifstofunni ásamt uppkasti að tillögunum.

Samþykkt voru nokkur atriði, sem tekin skyldu í væntanlega tillögu um þetta mál, sem fyrirhugað er að verði til síðari umræðu á þinginu 1960.

Í hinum fyrirhugaða texta er mælt fyrir um ráðstafanir til eflingar raunhæfri samvinnu og samráði milli félagssamtaka atvinnurekenda og verkamanna og einnig samvinnu þeirra við hið opinbera. Þessi samvinna á að stuðla almennt að bættri sambúð þessara aðila, bæltum efnahag, vinnukjörum og lífskjörum. Hún skal í því fólgin að þessir aðilar rannsaki þau mál, sem þá varðar sameiginlega í því skyni að komast að samkomulagi og vinna sameiginlega að setningu og framkvæmd laga og reglugerða, er snerta hagsmuni þeirra, og á þetta einkum við um stofnun og starfsemi stofnana, sem fjalla um félagslegt öryggi, vinnumál, heilbrigði og öryggi á vinnustöðum, framleiðni, vinnuvernd, enn fremur um áætlanir á sviði efnahagsmála og félagsmála.

Í umræddu uppkasti segir og að þessa samvinnu skuli efla með frjálsum athöfn- um félagssamtaka atvinnurekenda og verkamanna með tilstyrk opinberra stjórnvalda svo og með lögum og reglugerðum. Enn fremur er það tekið fram að samvinna þessi, sem hér um ræðir megi á engan hátt leiða til skerðingar á félagafrelsi eða réttindum félaga verkamanna eða atvinnurekenda.

Fylgiskjöl.

I. Samþykkt (nr. 108) um persónuskírteini sjómanna.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar, sem yfirstjórn stofnunarinnar kvaddi til setu í Genf, kom saman í 41. sinni þann 29. apríl 1958, og með því að það ákvað að fallast á tilteknar bendingar um gagnkvæma eða alþjóðlega viðurkenningu á persónuskírteinum sjómanna, gefnum út af einstökum ríkjum, sem er sjöundi liður á dagskrá þingsins, og að bendingar þessar skyldu færðar í form alþjóðasamþykktar, samþykkir það hinn 13. maí 1958 eftirfarandi samþykkt, sem nefna má Samþykkt um persónuskírteini sjómanna.

1. gr.

1. Samþykkt þessi tekur til allra sjómanna, sem gegna hvers konar störfum á skipi, öðru en herskipi, sem skrásett er í landi, sem samþykkt þessi tekur til, og venjulega er í siglingum.

2. Ef vafi leikur á því, hvort einhverjir hópar manna skuli teljast sjómenn í merkingu þessarar samþykktar, skal úr því skorið af þar til bæru stjórnvaldi í hverju landi, að höfðu samráði við samtök útgerðarmanna og sjómanna, sem hlut eiga að máli.

2. gr.

1. Sérhvert aðildarríki, sem samþykkt þessi tekur til, skal gefa hverjum þegni sínum, sem er sjómaður, skírteini í samræmi við ákvæði 4. greinar þessarar samþykktar, ef hann óskar þess. Ef óhentugt er að gefa út slíkt skírteini til handa sérstökum flokkum sjómanna, getur aðildarríki þó í þess stað gefið út vegabréf, sem greini að eigandi þess sé sjómaður og skal slíkt vegabréf hafa sama gildi og persónuskírteini sjómanns að því er tekur til þessarar samþykktar.
2. Sérhvert aðildarríki, sem samþykkt þessi tekur til, getur gefið út persónuskírteini til handa hverjum öðrum sjómanni, sem sækir um það, ef hann annað hvort vinnur á skipi, sem skráð er í landi þess, eða er skráður þar á vinnumiðlunarskrifstofu.

3. gr.

Persónuskírteini sjómanns skal ávallt vera í vörzlu hans.

4. gr.

1. Persónuskírteini sjómanns skal vera einfalt að gerð, úr haldgóðu efni og þannig lagað að allar breytingar á því séu augljósar.
2. Í persónuskírteini sjómanns skal greina nafn og stöðu þess stjórnvalds, er gefur það út, hvenær og hvar það er gefið út og yfirlýsingu um að skírteinið sé persónuskírteini sjómanns í merkingu þessarar samþykktar.
3. Persónuskírteini sjómanns skal hafa að geyma eftirfarandi upplýsingar um eiganda þess:
 - a. fullt nafn (fyrsta og síðasta nafn, þar sem það á við);
 - b. fæðingardag og fæðingarstað;
 - c. þjóðerni;
 - d. sérkenni;
 - e. mynd; og
 - f. undirskrift, eða fingrafar þumalfingurs, ef skírteinishafi er óskrifandi.
4. Ef aðildarríki gefur út persónuskírteini til handa erlendum sjómanni, er ekki nauðsynlegt að greina þjóðerni hans. Eigi skal heldur það, sem þar er skráð um þjóðerni, talið fullkomin sönnun um það efni.
5. Í persónuskírteini sjómanns skal greinilega tekið fram hversu lengi það gildi.
6. Að teknu tilliti til ákvæða undanfarandi málsgreina, skal form og efni persónuskírteinis sjómanns nánar ákveðið af aðildarríki, sem gefur það út, að höfðu samráði við hlutaðeigandi samtök útgerðarmanna og sjómanna.
7. Með lögum eða reglugerðum má kveða nánar á um önnur atriði, sem tekin skulu í persónuskírteini sjómanns.

5. gr.

1. Hverjum þeim sjómanni, sem hefur gilt persónuskírteini sjómanns, gefið út af þar til bæru stjórnvaldi í landi, sem þessi samþykkt tekur til, skal heimilt að koma aftur til þess lands.
2. Þannig skal tekið við sjómanni í a. m. k. eitt ár eftir að umrætt skírteini er útrunnið samkvæmt ákvæði þess.

6. gr.

1. Sérhvert aðildarríki skal leyfa sjómanni, sem hefur gilt persónuskírteini sjómanns, inngöngu í land, sem samþykkt þessi tekur til, þegar þess er óskað vegna landgönguleyfis um stundarsakir meðan skip er í höfn.

2. Ef í persónuskírteini sjómanns er rúm fyrir athugasemdir þar um, skal aðildarríki einnig leyfa sjómanni með gilt sjómannsskírteini inngöngu í land, sem samþykkt þessi tekur til, ef hann óskar þess:
 - a. til þess að komast á skip sitt eða flytjast á annað skip;
 - b. til þess að ferðast yfir landið til þess að ná skipi sínu í öðru landi eða vegna heimsendingar;
 - c. í öðrum þeim tilgangi, sem þar til bær stjórnvöld í hlutaðeigandi aðildarríki viðurkenna.
3. Áður en aðildarríki veitir leyfi til inngöngu í land þess í því skyni, sem greint er í undanfarandi málsgrein, getur það krafizt fullnægjandi sannana, þ. á m. skjallegra, frá sjómanninum, útgerðarmanni eða hlutaðeigandi umboðsmanni eða ræðismanni, um áform sjómannsins og möguleika hans til að koma þeim fram. Aðildarríkið getur einnig takmarkað dvöl sjómannsins við tíma, sem telst nægur í þeim tilgangi, sem um er að ræða.
4. Ekkert í þessari grein má skilja þannig að það skerði rétt aðildarríkis til þess að hindra komu hvers sem er til landsins eða dvöl hans þar.

7. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar til skrásetningar.

8. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnuáskrifstofunnar, sem hafa látið framkvæmdastjóran skrá fullgildingar sínar.
2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjóranum.
3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir hvert aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

9. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að tíu árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skráningardegi hennar.
2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að liðnu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

10. gr.

1. Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnuáskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnuáskrifstofunnar skráningu allra fullgildinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.
2. Þegar framkvæmdastjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

11. gr.

Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnuáskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skráningar samkvæmt 102. grein sáttmála Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

12. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnuáskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.

13. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt allri eða hluta hennar skal:
 - a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt ipso jure hafa í för með sér tafarlausa uppsögn þessarar samþykktar, hvað sem ákvæðum 9. greinar hér að framan liður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma, er það gerðist;
 - b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt gekk í gildi; enda sé ekki öðruvísi ákveðið í hinni nýju samþykkt.
2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru liður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni, hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina nýju samþykkt.

14. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

II. Samþykkt (nr. 109) um vinnulaun, vinnutíma og mannafla á skipum.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuáskrifstofunnarinnar, sem yfirstjórn stofnunarinnar kvaddi til setu í Genf, kom saman í 41. sinni þann 29. apríl 1958, og með því að það ákvað að fallast á tilteknar bendingar um almenna endurskoðun á Samþykkt um vinnulaun, vinnutíma og mannafla á skipum, (endurskoðuð) 1949, sem er annar liður á dagskrá þingsins, og að bendingar þessar skyldu færðar í form alþjóðasamþykktar, samþykkir það hinn 14. maí 1958 eftirfarandi samþykkt, sem nefna má Samþykkt um vinnulaun, vinnutíma og mannafla á skipum (endurskoðuð) 1958:

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Ekkert ákvæði í samþykkt þessari skal breyta neinum ákvæðum um vinnulaun, vinnutíma eða mannafla á skipum, er gerð kunna að hafa verið með lögum, úrskurðum, venju eða samkomulagi milli útgerðarmanna og farmanna og tryggja farmönnum hagkvæmari kjör en gert er ráð fyrir í samþykkt þessari.

2. gr.

1. Samþykkt þessi nær til allra skipa, hvort sem þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga og eru:
 - a. vélknúin;
 - b. skráð í landi, sem samþykktin nær til;
 - c. í flutningum á farmi eða farþegum í atvinnuskyni;
 - d. í siglingum á höfum úti;
2. Samþykkt þessi nær ekki til:
 - a. skipa innan við 500 rúmllestir;
 - b. tréskipa af frumstæðri gerð, svo sem „dhow“ og „junk“;
 - c. skipa, er fást við fiskveiðar eða önnur störf þeim viðvikjandi;
 - d. skipa til siglinga í árósum.